

Rumat farkut ja väärää rahaa
45 minuuttia, noin 25 henkeä/vetäjä

Tavoite:
Ymmärtää jätteen hyötykäytön perusajatus, elinkaariajattelun käsite sekä niiden yhteys kiertotalouteen. Heureka on suunnitellut työpajan yhteistyössä HSY:n kanssa.

Tilat ja tarvikkeet:
Kolme pöytäryhmää. Liitutaulu, videoprojektori tai seinälle kiinnitetty suuri paperi ryhmien lopputulosten kirjaamiseen. Tukku väärää rahaa esimerkiksi verkkosivujen kuvasta printattuna. Hylätty nalle, rikkinäinen taskulamppu ja rumat farkut esimerkiksi kirpputorilta.

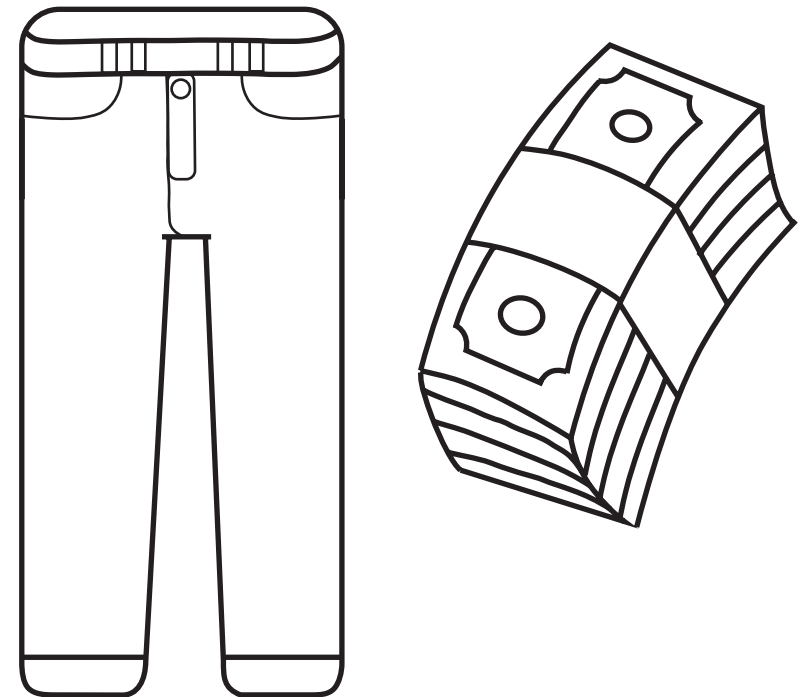
Työpajan kulku:
Kolmeen ryhmään jaetut osallistujat tutustuvat Johdatus elinkaariajatteluun-tekstiin TAI Ympäristötekoja-tekstiin. Sen jälkeen vetäjä pyytää tiukassa aikataulussa keksimään ryhmälle nimen, esittäytymään ryhmässä ja valitsemaan yhden puheliaan keskuudestaan. Joka ryhmästä valitut nimetään ylituomareiksi. He kulkevat ryhmästä toiseen oma esine mukanaan ja esittelevät sen: "Hei, tässä on rumat farkut. Mitä niistä voisi tehdä – tai miten ne olisi pitänyt suunnitella kestävämmiksi alun perin?" Ensimmäisenä idean keksinyt ja käden nostanut vastaa viimeisenä. Tuomari antaa ideoista mielensä mukaan väärää rahaa palkinnoksi. Aikaa on vähän – tuomarit vaihtavat ryhmää 7 minuutin jälkeen. Lopuksi kerätään parhaat ideat ja lasketaan voittajaryhmät.

YMPÄRISTÖTEKOJA

Meidän omat arkipäiväiset valintamme ovat tärkeitä. On helppoa pitää mielessä yksinkertainen haaste: älä haaskaa. Tämä tarkoittaa arjen ympäristötekoja, esimerkiksi näitä asioita.

- Lajittele roskasi.
- Älä ota lautasellesi enempää ruokaa kuin syöt.
- Syö mieluummin kasviksia kuin lihaa, ja vältä erityisesti naudan- ja sianlihaa.
- Älä osta lisää vaatteita, jos pärjää jo entisillä.
- Kulje kirppareilla, osta hyväkuntoista käytettyä.
- Korjaa ja tuunaa.
- Laita omat tarpeettomat tavarasi kiertoon lahjoituksina tai myy ne.
- Lainaa tai vuokraa kalliit ja harvoin käytetyt esineet mieluummin kuin ostat ne.
- Käytä julkisia liikennevälineitä ja pyöräile tai kävele.
- Vältä kaukomatkailua.
- Anna lahjaksi tavaroiden sijaan yhdessäoloa ja hemmottelua.

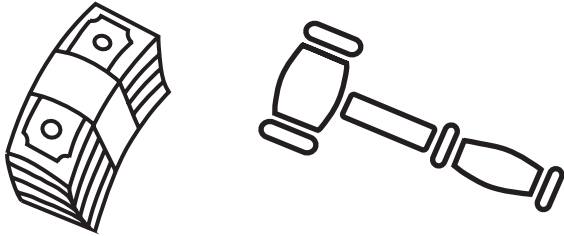
RUMAT FARKUT JA VÄÄRÄÄ RAHAA

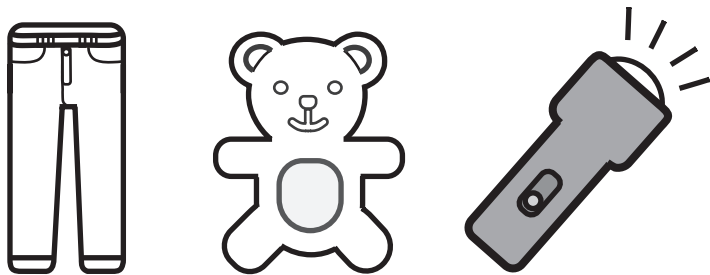
TYÖPAJAN KULKU

1. RYHMÄ KEKSII NIMEN 30 s.

2. RYHMÄ VALITSEE YLITUOMARIN 20 s.

3. YLITUOMARI ESITTELEE ESINEENSÄ 5 min.

4. RYHMÄN JÄSENET ESITTELEVÄT UUSIA
KÄYTTÖTARKOITUKSIA 7 min.

5. YLITUOMARIT VAIHTAVAT RYHMIÄ KUNNES
KAIKKI ESINEET ON IDEOITU 3 x 7min.

6. YLITUOMARIT ESITTELEVÄT PARHAIMMAT IDEAT 12min.

7. VOITTAJIEN JULKAISU 7 min.

+ KESKUSTELUA
KUINKA TAVARAT OLISI PITÄNYT SUUNNITELLA JOTTA NE
EIVÄT TULISI HYLÄTYKSI?